Vegetarisk Tidsskrift

I dette nummer bl. a.:

Vegetar eller ikke vegetar

Vegetarer i trøjen

Nu bliver vi en kulturstat

Statskons. A. P. Jacobsens foredrag

Ligkistesøm og anden nikotiana

Er københavnerne naive?

Højt at flyve

Hun kom uden tynge - hun kom med fred

Udgivet *ml* Dansk VtgtUrlik Forening

49. årgang
nummer 5-6
Maj-Junl 1956

Ren vegetabilsk margarine

Til underretning for Dansk Vegetarisk Forenings medlemmer skal vi meddele, at Den Sanitære Fodevare fabrik, Baldersgade 14, Kbhvn. N., er den eneste, som har tilladelse til at fremstille margarine, vitaminlseret uden dyriske produkter. Margarinen leveres i pakker å _ kg (portofrit ved aftagelse af mindst 5 pakker pr. gang) og kan foruden fra fabrikken også fås i forskellige forretninger (se annnocerne). Medlemskort (1956) må forevises. Fra provinsen opgives medlemskortets nr.

Foreningens og formandens adresse er: Havebrugskonsulent H. Mosegaard. Agade 1142, Kbhvn. N., GO 1163u, postkonto 256 56. Mosegaard er tillige kasserer og ansvarhavende redaktor af *Vegetarisk Tidsskrift.*

Foreningens næstformand: repræsentant N. Nielsen, Åbakkevej 19. 1-Kbhvn. F., DA 8222y.

Kontingent inkl. abonnement på Vegetarisk Tidsskrift: Enkeltmedlemmer kr. 7,00, ægtepar kr. 8.00, medlemmer under 20 år kr. 3.00. **Livsvarige** medlemmer kr. 75.00, ægtepar kr. 100,00.

Abonnement pd bladet kr. 6.00 (udlandet 7.00). Kan bestilles ho5 postvæsenet eller bladets ekspedition.

Dr. Michael *Larsens Vegetariske Børnehjemsfond's kasserer:* Oluf Egerod. Bellahøj skole, Brønshøj, postkonto 2 82.

\ egetariske kursteder og restauranter i Danmark:

Vegetarisk Spisesalon, Borgporten *23",* Århus.
Horselokke Kurhjem, Fåborg.
Rakostkurstedet »Humlegården«, Humlebæk.
Skodsborg Restauranten, St. Kongensgade 36—355, me// . Kø^b<^n hav^n
Vegetarisk Køkken, Kongensgade 39, Odense.
Sk P°, Badesanatorium, Skodsborg.
»c ohus", Bjerre strand pr. St. Fuglede (kommer)
Råstrup Kursted, Christiansminde, Svendborg
Dansk Råkost-vegetar skole og pension, Kongevejen, Ilelslni!«'

Vege
OSLO dnSkc spisest eder i NORGE:

M n I
B ^Kr in :niVerSltetsgt 20
onprinsenset. 5

Linnea Hotells helserestaurant.
TRONDHEIM-

Vegetar eller ikke vegetar

»Sundhedsbladet« har venligst givet os lov til at bringe følgende:

Spørgsmålet om, hvad man bør spise for at bevare sin sundhed og få tilstrækkelig styrke til at klare kampen for tilværelsen, har altid pakaidt menneskenes Interesse. Lige siden de ældste tider har man ^kuteret de forskellige fødemidlers værdi, og man har navnlig drøftet, hvorvidt det var formålstjenligt eller skadeligt at spise kød.

For nogen tid siden besluttede forfatteren af denne artikel at anstille en række undersøgelser af et større antal vegetarer , De forenede Stater. Her skal kun gives et kort resumé af undersøgernes resulter ^ fakta og tal, som denne artikel er baseret på, hidrører fra. Mervyn G Hardinge and Fredrick J. Stare: *Nutritional Stud,es ol Vegetarians. 1. Nutritional, Physical, and Laboratory Studies. ^Dietry and Serum Levels 0/ Cholesterol. - The Journal of Clinical Nutrition* 2.73 (1954), 2.83 (1954).

De undersøgte personer anvendte tre forskellige slags kost: (a) lacto-ovo-vegetabilsk kost - en vegetarisk kost, som indbefatter mælk og æg. men som udelukker kød og fisk; (b) rent. vegetarisk kost - en kost som kun består af vegetabilske næringsstoffer, og som ikke indbefatter mælk og æg; (c) ikke-vegetarisk kost - en kost, som indeholder både kod, mælk. æg og vegetabilske levnedsmidler.

De undersøgte personer blev udtaget af tre forskellige grupper: (a) voksne personer i alderen fra 45 til 70 år. med en gennemsnitsalder af 5b år; (b) unge piger og unge drenge, pigerne med en gennemsnitsalder af 13 år og drengene med en gennemsnitsalder af 15 år; (c) gravide kvinder med en gennemsnitsalder af 25 år.

Den ældste gruppe blev valgt, fordi vi onskede at konstatere virkningerne af en bestemt kost. som var blevet anvendt gennem mange år. DJ andre to grupper blev valgt, fordi vi gerne ville se virkningerne af de samme kosttyper på mennesker, der var udsat for forøgede, men normale legemlige krav. Unge. som vokser stærkt, og gravide kvinder, hvis behovvokser. fordi de skal ernære fostret, belastes særlig stærkt. I en sådan tilstand, hvor de fysiologiske krav forøges, vil de eventuelle svagheder ved en bestemt kostplan gøre sig sællig stærkt gældende.

Alle forsøgspersonerne var tilsyneladende ved godt helbred Bortset fra nogle få undtagelser boede de alle i Californien, og de levede alle under nogenlunde ens sociale og økonomiske forhold. Alle ikke-\t ,-tårerne og alle lacto-ovo-vegetårerne havde fulgt deres kostplan hele livet med undtagelse af halvdelen af de gravide kvinder i den lacto-ovo-vegetabilske gruppe, som kun havde anvendt denne kost i de sidste fem t:l femten Ar. Alle de rene vegetarer havde fulgt deres kostplan i mindet fem Ar; for mændenes vedkommende lå gennemsnitstallet på 1G år og foi kvindernes på 9 år. De eneste rene vegtarer. som havde været vegetarer hele deres liv, var een ung mand og hans lOårige broder Forsøgspersonernes samlede antal var 201. Deraf var 88 ikke-vegetarer, *86* lacto-ovo-vegetarer og 27 »rene vegetarer.

Ikke-vegetarerne havde Ingen forudfattede meninger om kostens mest hensigtsmæssige sammensætning, selv om de naturligvis ikke havde kunnet lukke deres ører for forskellige former for ernæringspropaganda.

De Heste lacto-ovo-vegetarer var Syvende Dags Adventister. Når vi spurgte dem: »Hvorfor spiser De æg og mælk, men ikke kod?-, gav de følgende forklaringer: (1) mælk og æg er naturlige næringsmidler, det vil sige, de er særligt egnede som fode, selv om de stammer fra dyr. Kød og alle animalske organer er bestemt tU en eller anden særlig funktion, men ikke til at spises. (2) Naturlig animalsk fode som mælk og æg Indeholder ikke de affaldsstoffer, som findes 1 dyrenes kod; desuden er der mindre risiko for, at æg og mælk kan videreføre de sygdomme, som dyrene eventuelt lider al (3) Mælk og æg kan skaffes, uden at man derved påfører dyrene lidelser eller dræber dem.

Mange al de »rene- vegetarer var stærkt påvirket af asiatiske filosofier og roede på en eller anden form for reinkarnation. Inden for denne Sekte landtes der større afvigelser med hensyn til opfattelsen af den rette kost inden for de andre grupper. Det var umiskendelig nødvendigt, at der kræves en fast overbevisning for i årevis at følge et så krævende program.

Vi skyede ingen ulejlighed for at skaffe os de bedst mulige oplysninger om forsøgspersonernes sindstilstand. Vi aflagde besøg i forsøgspersonernes hjem og kontrollerede nøje deres kost. De blev også **underkastet** en række laboratorieprøver og undersøgelse, og der blev foretaget en mængde laboratorieprøver.

I lægeverdenen går man ud fra, at den ikke-vegetariske kost er en passende og fyldestgørende ernæringsmæssig enhed, og derfor brugte vi denne som sammenligningsgrundlag for de andre kostlyster, men for at være sikre på, at vi ikke overså nogle ernæringsmæssige mangler ved de tre kostlyster, blev

En kontrolgruppe af 186 Ugheder med ikke-vegetariske kostvaner blev udvalgt til at være forsøgspersonernes »Altid bestående af de 0mte »kke-vegetarer *spiser* et eller uden fl JI med ægrlatet brød med smør og kosten består »om ro ker- Nogle nøjes med kaffe og brød. Frokosten salat og kalffln Smørrebrød med koldt kød, æg og ost, en eWer og cn eller åndenød Middagen består af kød. kartofler, (4

Lacto-ovo- og end ikke-vep rin eldre Cme konsumerer, som man kunne vente, mælk end disse Lacto-ovft Crne, men de *Pser mærkeligt nok Ikke lerne jier an<J*n kornipu« fgrneS mor*€nmad består som regel af æg adskillige gange om u €Mer rugl8aft o« r,ilet brød „g denne består af kartofler regel 8plsér dc middag kl. 1 • .flet*' ^ltid er som rer* Rroasa8er, »alat, brød, mælk og dessert. D^gt. "•lk °! h^. det kun bestir of suppe ellor »W. ""

De »'ene« veeein,,. J Meo S^DDer. Dlue „toff / ®pUer fiere forskellige plantestoffer fruk«? "« «rønsag Mor*™ ndbefaller bælgplanter, kornspiser, n« 'nom* spiser, nødder ^ » M i W e t består hovedsagelig af frugt. frugt o* grønia«er. AltensmAiMri 6 frugter. Frokosten består af brø< ugi«' el er hovedmåltidet og består af

5a

kartofler, grønsager, brød og frugL De »rene« vegetarer konsumerer flere nødder og mere frugt- og urtesaft end de to andre grupper. De spiser sjældent dessert, og de fleste undgår konsekvent raffinerede fødemidler, søde sager, forskellige drikke o. s. v.

VI foretog en omhyggelig analyse af alle de anvendte næringsstoffer for derved at finde det daglige gennemsnitsforbrug af kalorier, æggehvidestoffer, fedtstoffer, kalk, fosfor, jern, A-, C-, B1- og B2-vitaminer samt niacin- Hver enkelt persons og hver gruppes forbrug blev sammenlignet med de kvantiteter af de forskellige næringsstoffer, som anbefales af *The National Research Council.* Ernæringseksperterne lader en bred margin stå åben. De kvantiteter, de tilråder, er derfor meget rigelige, men de viser den tendens, der bør stræbes imod, og de kan bruges som en målestok for de forskellige kostplaner. Som man kunne forvente, viste det sig, at nogle få af forsøgspersonerne fik for små' "«»Sder af visse fødevarer, men afvigelserne fra normen var i intet tilfælde påfaldende store.

De ikke-vegetariske voksne kvinder konsumerede cirka halvanden gang og mændene eentrekvart gang så meget æggehvidestof som *The National Research Council* anbefaler. Alle ikke-vegetareme konsumerede for mange kalorier, men alligevel var de voksne ikke-vegetariske kvinders kalciumforbrug mindre end det anbefalede forbrug.

Lacto-ovo-vegetarerne holdt sig inden for det anbefalede kalorieforbrug. men de konsumerede støne kvantiteter af samtlige anvendte fodevarer end de andre grupper — med den ene undtagelse, at de gravide kvinders gennemsnitlige niacinforbmg var en smule mindre end den tilrådede kvantitet Lacto-ovo-vegetarernes forbrug af æggehvidestoffer lå højere end tilrådet, men ikke væsentligt højere De havde et stort forbrug af kalcium, jern og fosfor, og navnlig af kalcium. Også deres vitaminforbrug var stort.

De »rene' vegetarers gennemsnitsforbrug lå meget nær de tilrådede kvantiteter. Forbruget af æggehvidestof lå dog noget højere, forbruget af jern var dobbelt så stort, som det tilrådes, og forbruget af A- og C-vitaminer (ascorbinsyre) var 3—4 gange så stort som det tilrådede Forbruget af B-vitaminer var fuldt ud tilstrækkeligt-

De fysiske undersøgelser viste ingen væsentlige forskelle med hensyn til ikke-vegetarernes og lacto-ovo-vegetarernes højde og legemsvægt. Mændene fra begge disse grupper havde en gennemsnitsvægt, der lå ca. 0 kg over deres idealvægt. Derimod lå de »rene« vegetarers gennemsnitsvægt ca. 3'a kg under deres idealvægt.

Laboratorieprøverne viste, at der fandtes nogle få tilfælde af ubetydelig blodmangel, Især hos kvinderne. Blodets proteinindhold var ens for alle tre grupper. Der var derimod en betydningsfuld forskel 1 blodets cholesterol Indhold hos de tre grupper af voksne. Ikke-vegetarernes blod havde det største cholesterol-indhold. derefter fulgte lacto-ovo-vesetarerne. og til sidst kom de »rene« vegetarer.

Der blev ikke konstateret væsentlige forskelle mellem de to grupper nf gravide kvinder og heller ikke med hensyn til længden, vægten og

afvigelse mener^'qVr^er.*16" konstateres no« en større

dr. med. M. G. *Hardinge.*

Vegetarer i trøjen

Den 25. marts tilskrev vi Forsvarsministeriet således:

Forsvarsministeriet,

Slotsholmsgade 10, K.

Som for and for foresporge^hvorledp^3?9^Ve^etariSk Forenin S tillader jeg mig herved at forholde sis fnr Q VoFe med^emmer, der venter indkaldelse, fkal os ved at tro ai 8 fol§e Sin overbevisning. På forhånd vægrer vi indkaldte. m3n stille overbeviste vegetarer ringere end andre

H. Mosegaard.

~ 19. april indlob nedenstående svar:

Til Dansk vegetarisk Forening.

Ved skriv- foreningens 25, marts d. a. r foreningen forespurgt, hvorletf« t^rtjenesten emmer er stillet med hensyn til forplejning under m li-

I de ^tageLT^^? Skal forsvarsministeriet meddele, at ansøgninger om ^»rnepliPtiPc ^ ^Selse i den almindelige militære kostforplejning fra fremt der fm- i ^ oT vegetarer» kun kan forventes imødekomme- pligtiges læge lægger fornøden dokumentation, f.eks. fra den vierne Imodpt setarisk levevis før indkaldelsen.

enten bliv^henVT0811f»^ll, Vil den værnepligtige, alt efter forh° ldene, a< kost nge dI f for tiden leveret særlig S t r f andrager 3.50 kr. pr. dag. eller fa

Forsvarsminist militære kostforPlejning. ordn,n- ger kun er mnv g0r dog oPmaTrksom på. at de ovennæ\ f rfl0ld- altså i tilfælri Under Sarnisonsforhold, idet det under e epdig- tige selv at skff oVelser m-» »kke vil være muligt for den ^ „ghed for Bærli« fo^e. Sig forP^nIng, ligesom der ikke vil være mul- Det sum ejning8 fra forsvaret under sådanne forhold. ^e, neste på gøvrm^ sie gældende, såfremt den værnepligtige ^T foT fuld' skændighedens •! *i Skibe, °8 forsvarsministeriet skal ende under krigsforh d, føre opmærksom på. at den værneph,^ de0 almindelige miln V Være henvist til at søge at klare militate forplejning.

P. m. v.

E. b.

Boye Rosenquist.

Nu bliver vi en kulturstat

Nu endelig lysner det for de søde grise, som i et antal af 20.000 om dagen skal myrdes for derefter at finde plads på kulturstaternes indvåneres spiseborde.

Forsøg har nemlig vist, at når blot manden med den strømførende tang følger med i dyrets bevægelser indtil 5 sekunder, før kniven finder ind til hjertet, så undgår man de blodudtrædninger i skinkerne, som førte til, at loven om elbedøvning måtte sættes ud af kraft indtil nu.

Dog er idyllen ikke endnu så enstemmig, som det kunne se ud til, idet der rejses nye klager over ulemper ved anvendelse af elkraft. Det pastas således, at kødets surhedsgrad påvirkes på en sådan måde, at der kan opstå vanskeligheder, bl. a. for konserveringsindustnen.

Mon ikke vi her er ved at nærme os det egentlige i sagen?

Til trods for, at det fra visse hold påstås, at eksekutionen bør foregå uden nervøsitet og hyl, så er der altså alligevel noget om. at såvel •-smag« som holdbarhed ændres, eftersom der anvendes den ene eller den anden aflivningsmetode. hvilket minder om, hvad man i »gamle dage« mente at kunne tilråde, såfremt det drejede sig om at forberede den allerhøjeste kulinariske nydelse. Man piskede simpelthen de anne dyr til blods i nogen tid. før der blev gjort ende på deres lidelser. Man søgte åbenbart herigennem at påvirke kvaliteten på samme made, som der endnu gås frem under parforcejagt. Ja - den anvendes endnu i v.sse »kultur«stater.

Vi behøver ikke noget specielt svineforskningslaboratorium for at vide noget om, at angstreaktioner næsten øjeblikkelig sætter legemets produktion af fermenter o.a. i sving, og der skal ikke megen fantasi til at forestille sig. hvilken indflydelse disses påvirkninger har på »kvaliteten« såvel i den ene som i den anden henseende.

Men selvfølgelig er der nu ikke mere noget, der hedder angst eller dermed beslægtede følelser i de lokaliteter, hvor mordene fuldbyrde efter at kontakten til de mange volt er sluttet!

Svineindustrien burde holde åbent hus nogle timer om dagen for at publikum kunne overbevise sig om, at alt er, som det skal være, og at selv fintfølende kunder herefter kan sætte sig til bords med den allerbedste samvittighed af verden.

Dog vil der fortsat nok være nogle sarte sjæle, som forinden sender et aflådsbeløb til de mangehånde foreninger, som nu endelig har hævet os op i kulturstaternes rækker!

Dødsfald

Vi har modtaget nedenstående:

Am Ostersamstag. dem 31. Mårz 1956, entschlief in Borstel unser Vater Carl Guslav Ragnar Berg im 83. Lebensjahr.

Gunnar und *Eva Berg,* Borstel Uber Bad Oldesloe.

Alf und *Hildegard Berg,* Lyckhemsgatan 8 G. Vånersborg.

Hvad må vi ikke hore

De kikkelyttere, som påhorte forfatteren Tork Haxthausens oplysning om, at inderen Bose skulle have konstrueret apparater, ved hvis hjælp han kunne opfatte gulerødders og andre grønsagers »dødsskrig«, kom måske pa den tanke, at indere har det mere med at filosofere end med at anstille eksakte forsøg, der kan efterprøves af andre; men nu meddeles, at to stu enter ved universitet i Madras har konstateret, at den følsomme m ose (Mimosa pudicn) vokser betydeligt hurtigere og bladene bliver mege arre og kønnere, når der spilles violin i nærheden af planlen nogle tuner daglig.

^ C t. U Jo ^ ud? ætter i Gartner-Tidende, at der så må oprettes gart- nc.. or e. re ti at sætte sving i kulturerne med f. eks. en porre-march l ' L 6 ? r rg onia, POlka, mens det anta ges, at freesia vil sætte pris i o ^10 inkoncert. Ja, man skulle herefter ligefrem kunne lytte S g Ul hvad gartnerne har i husene.

Måske de Pågældende studenter kunne bevæges til at demonstrere de- res op agelse, når kongressen træder sammen i Bombay til næste år.

Ligkistesøm

i K l ° l Hor bringer no Ble drastiske fotografier fra **Fibiger**-laboratoriet 50 ciear avn, h VOr man bl a, råder over en rygemaskine, der kan i. V 8 e fuld or liekistes ®Tn) ad gangen. Herved produceres der en sk- stoffer ^ Som man kan undersø se for eventuelle **kræftfrembringen** de

Der tjære ^ f rSOn, der r >'Ser 20 cigaretter om dagen, lader 1 liter k oncentrer et han e, w l ere ^ flne lungev * v l ^ af et år - med andre ord byder

Der dL r ^ S3rte CGIler €t k o n s ^ tjærebad.

kurven nv * hVeF dag to mennes k e r af lungekræft her i l an er * , og hovedstart er tra «lske dødsfald er meget stærkt stigende ls ® r for trop i le, tr mon det må formodes, at også landet fo g er rygninge ^ M n0Ele ir, Der 20-30 år, inden tø lgerne af e og d på no- d ^ e end landbo'b^ene. ^ " " ^ 0 " l " l 6 " ^ tldll8erG ^

Hvis pat ter tisse kan redde ^ ent "* k o m m e r l tide > regner man med, at 43 p c t * ^ w e n kommer sni« en Ved o p e r a Uon eller røntgen; men da *syS*

Herefter hrf d o l oftesl for sent - Inden ondet k o n s t a t e r ^ o e r a t H " l tor lunEekrirf» n SCr bladet me get sigende fotografier fra en sJg på øjeblikket; men HT bUrdC få enhver lll at lægge clgareUe ! l n n é f o l k af faget, der til n i o F der na - ' P P ° mange, som gør — ikke eng

F ° r nylig hieJV o8 prikke véd, hvad det drejer sig om. jjo-in« * l tul - Hun indrammen f Udnævnt en kvind * til overlæge for el P jedni ng " f udruevnelsen mr. € * 3t hUn røg for m eget, ikke alene « dag en ^ger man i 0 ikiT o8Så til da 6 " g. Hvis man ikke ryger -

N o k er nolin ' Sagde hun - skyldt "

Gn fry 6t e t sygdom, men den er da ikke selvfo

i hvert fald ikke ifølge vor nuværende viden —, hvad man derimod kan sige, at den langt overvejende part af lungekræfttilfældene er.

Det er muligt, at valget af overlægen er til held for instituttet, men dette udelukker ikke, at det havde været nok så godt, om fagfolk i al almindelighed og specielt i dette tilfælde undlod at vise et slet eksempel.

Når ikke desto mindre cigaretforbruget er dalet med ***144.000.000*** stk. fra 1953 til 1954, kunne det tyde på, at tobaksforbruget lægges om, idet der ryges flere cigarer og mere pibetobak. Her har lederen af cancer-registret, dr. med. Johs. Clemmesen, og andre med ham gjort en mægtig indsats, men den burde følges op af samtlige kolleger i dette land — i hvert fald af dem, som vælges til at beklæde de mere ansvarsfulde poster.

Når det gælder polio, er vi alle rede til at gøre en indsats, men over for den langt farligere kong Nikotin går selv fagfolk i spidsen med det slettest mulige eksempel.

Antitobaktabletten

Som man vi lerindre, rettede vi et lille spørgsmål til dr. Rosenberg vedr. de nye antitobakstabletter. Svaret indløb pr. omgående og lyder således:

Kære redaktør!

Deres spørgsmål er ikke drilagtigt, thi selvfølgelig er medicinen ikke værre end sygdommen. Smokeless-sugetabletten har overhovedet ingen virkning på centralnervesystemet, men påvirker smagsløgene på tungen på en sådan måde, at tobaksrøgen hos de fleste smager så ubehageligt, at man afstår fra fortsat rygning.

Med hilsen! *A. Rosenberg, læge.*

Gør alle til anti-rygere

Den britiske lægeforenings tidsskrift har opfordret alle læger til at føre anti-tobakskrig.

Man ønsker, at Storbritanniens 40.000 læger skal gøre propaganda rundt om i hjemmene og i skoler for at gøre opmærksom på rygningens farer. Man tænker først og fremmest på, at der ved tobaksrygning er en øget risiko for lungekræft. Der kan ikke være tvivl om, at antallet af lungekræft-dødsfald ville falde væsentlig om 20 år, hvis unge mænd og kvinder i dag afholdt sig fra at ryge cigaretter, hedder det. Hver ellevte 25årig, der ryger mellem 25 og 50 cigaretter daglig, kan vente at do af lungekræft inden 75-års alderen.

Nicotiana

Selv lægevidenskabens grand old man, professor Knud Faber, måtte do som folge af de brandsår, han havde pådraget sig ved at sove ind fra ulmende tobak.

Forsog i udlandet har vist, at evnen til at smage nedsættes efter ryg-

nlng. Ryger man blot en cigaret, vil der gå en halv time, inden smagsevnen atter er normal.

Dette vil sikkert overraske mange smagsdommere, der har for vane at ryge mellem de prøver, der skal bedømmes.

At der ryges mellem de forskellige retter ved såkaldte festborde, viser blot, at deltagerne ikke kan gøre krav på at have nogen »smag« — i al fald ikke nogen god.

Hun kom uden tynge - hun kom med fred - hun kom liden due til lise

Skal man fæste lid til billedreportagen fra fyrstebryllupet i Monaco, har den vordende brud overtalt fyrsten til at forbyde sine undersåtter at skyde til måls efter rigets duer, og som tegn på, at disse nu er fredet i klasse ^ ^un overrakt den nydeligste hvide due, som hun så lod nagre ud over gemalens forskræmte hoved.

Nu betyder denne gestus næppe, at der ikke må skydes eller på anden m e ombringes duer til kulinarisk anvendelse, men sandsynligvis blot, a er ikke med eller uden mekaniske hjælpemidler — må kastes even e duer ud i luften som øvelsesobjekt for vordende nimrødder —* en -P°rt, som fremtrædende »dyrevenner« fra vore egne også har del- taget i og som de finder mere spændende end at skyde til »duer« af ler. om der var stegte duer på festbordet, forlyder der ikke noget om. De kunne ellers have været uhyre morsomt, om damen havde være^ s konsekvent i sin dyrevenlighed, at hun havde frabedt sig tilstedevatfe[1]- s 3 0 e dyr l m aden ikke alene den dag, men hver dag. Så ^un ne yrstendømmets eksempel få en betydning, der er større end dets ge- grafiske udstrækning.

Fremtidens superkør - i USA

M ^ d e > l f ndbrUgSfaglige forsøgsstation i Ohio, USA, regner man if® el- keorodiVr ende med, 3t kontr ollerede køers gennemsnitlige ^ lg avl vil ma ^ omkring år 1&75 vil være øget til 9000 liter. Ved sætter *i u f al Stor U(^s trækning kunne eliminere sygdomme, al oroip 3 3 i0nen„ Frerr*tidens køer vil give mælk med stoir, tillæg- ges *dor* Y ltaminer o8 mineralstoffer, menes det. Fedtindhold S a E S * hetydning. Bedre foderstoffer tilsat minerals* » og kemikalier vil til den tid være i handelen.

Hvorfra

ka n nd a n »r kCt tået det, som ""S'e kalder Tor samvlttlgh«^^c. som vi alle^ Være en egenskat>. som er nedarvet fra de fje^ tlighe dslf sC kannibaler f u om at erklære for at have været samv Ja cnn ikke noget værre.

delse, h u , ^ d„ blev slyn E<=' "d i en ellers » B ^ ' g fl b U d t» radioudsen- een og ægget til ou fler e dage efter_ Det ma altså have Hvorfra* cUertank e-

Man ved alt om grise

Forsøg med kobbersulfat til grisenes foder har givet lovende resultater. Grisene har haft en lidt højere tilvækst og lidt lavere foderforbrug end normalholdene. Professor Hjalmar Clausen, forsøgslaboratoriet, udtalte på andelsslagteriernes delegeretmøde for nylig, at der muligvis kan blive tale om at sikre vore grise en passende mængde kobber i foderet. Udgiften er ikke afskrækkende. Det drejer sig om 125 mg kobbersulfat pr. foderenhed. Det er kun en udgift på 10 øre pr. gris fra 20 til 90 kg vægt.

— Om *vi* får kobber nok, interesserer ikke nær så meget som de 10 øre til grisen.

Om søernes *holdbarhed* giver følgende indlæg visse oplysninger:

Forsøgsleder F. Haagen Petersen belyser på foranledning af en landmandsforespørgsel spørgsmålet om jerntilskud til drægtige og diegivende søer. Den pågældende landmand oplyser, at dyrlægerne advarer mod overdosering, men forsøgslederen skriver, at der foreligger ingen be\ :ser for, at 10 g jernvitriol pr. so daglig kan påvirke søernes fordøjelse på en måde, der nedsætter deres *holdbarhed* som avlsdyr. Erfaringerne fra forsøgsgårde, hvor et stort antal søer i de sidste 6—7 år til stadighed har fået 10 g jernvitriolpulver pr. so daglig, giver ingen holdepunkter for en sådan antagelse.

Ældgamle stalde på landet

Olav Øllgaard erklærede i radioen, at det ikke var et øjeblik for tidligt, den senere tids bygningsundersøgelser i landbruget var gennemført. De tegnede et dystert billede af avlsbygningernes tilstand. Det skorter både på ventilation og isolation, på brandsikre lofter og på faste tage. Han nævnte de økonomiske skader, der opstår i de alt for mange kostalde med smalle båse, og hvad en mangelfuld stald betyder for økonomien, viste bL a. en nylig foretaget undersøgelse af 240 svinestalde. Hvor der ikke var isoleret ordentligt, blev der brugt 80 foderenheder mere pr. slagterisvin.

Det nytter ikke meget, at en mand er dygtig til at frembringe en god avl på sin mark, når han har en stald, hvor dyrene befinder sig dårligt og bliver mere eller mindre utrivelige og syge, sagde Olav Øllgaard bl. a.

Husk kontingentet

N»ir nærværende nummer af VT kommer Dem i hænde, er det allersidste frist for indsendelse af kontingent, hvis man da vil skånes for opkrævningsgebyr (0,80). Det er ikke alene billigst for Dem. men De skåner også os for det ikke ubetydelige arbejde med at udfylde opkrævningerne, der vil blive udsendt 1. juli.

Denne påmindelse gælder kun de efterladende og ikke dem. som *har* sendt kontingent — og i mange tilfælde også gaver til foreningens arbejde.

Gaver

C. Nielsen 7,00 - H. Mosegaard 10,00 - Fru Elna Marer 3,00 - Carl R. Hansen 3,00 - E. Solkær 2,00 - P. L Nissen Jøker 3,00 - E. Ørnsholt 2,00 - E. Carlsson 3,00 - A. Heinze 5,00 - Fr. Pedersen 7,00 - Fru Ellen Holleufer 3,00 - Einar Pedersen 3,00 - Jens Østergaard 3,00 - Hans Friis Moller 2,00 - Frk. Johanne Nielsen 3,00 - Frk. Kristine Schrøder 3,00 - Alb. Johansen 4.00 - Otto Hertz 2,00 - Wilh. Hertz 2,00 - Fru Augusta Helberg Hansen 3,00 - Valerius Ragoczy 12,00 - P. Østrup 3,00 - Fru Helga Dahl Madsen 3,0 0- Eske Kristiansen 2,00 - Fru Magda Nielsen 3,00 - Frk. Mathilde a ortensen 3,00 - Hans W. Mortensen 2,00 - J. A. Dige 5,00 - G. Tidemann 2,00 - Edith og Søren Sørensen 6,00 - Ejner Sølvtøj 2,00 - Fru A. Nielsen 5, 5jeldb0rg 3,00 „Sv* Aa- Gydesen 3,00 - Chr. Zinch 2,00 - Holtenechtolsheim 2,00 - H. Hansen 3,00 - Frk. Ingeborg Hansen 3,00 - Helmer Fogedgaard 3.00 - Karen Kristensen 5,00 - N. Andersen 5,00 - Alfred Petersen 3,00 - V. Thygesen 3,00 - Børge Christiansen 2,00 - Bent Juhl 17,00 3100 ~Terny A. Petersen 2,00 - Emil Vodder 2,00 - A. Poulsen HanSen 3,00 „Frk- Frida Amorsen 15,00 - H. Stidsen 3.00 - 14,00 „C W- Dalsj0 3,00 - Emil Højgaard 1,00 - Jens Jensen Zinklar Zinglersen 3,00 - Hans Mortensen 2,00 - Fru I. N - Frede Christensen 1,00 - G. Olesen 2,00 - Frk. Ellen Hansen 5,00 „Sv„ Aabrink 3,00 - J. Svensson 3,00 - Fru Helene 2 00 - J? ~Georg Lausen 2,00 - Helge Friholm 3,00 - Hans N. Fokd Niel^n - r^0g D,00 „H, Højbøge 3,00 - Fru Jenny Simonsen 1,00 - V Maenuc *k* i~ oe samvirkende salgsforenigers **landspropaganda** 3 00 I : SBOn, Stavanger, 25,00 - Justus von Binzer 3.00 - H. Fri gensen 10 rS Jensen - Kr. Bjørnholt 2,00 - Frk. Elten- Aase e pS „ Vo6åer 2,00 „J„ Svensson 3.00 - Frida Amorsen Helga Dahl Marf Grfn 2,00 „Hilde Kunitz 3,00 - Carl R. Hansen 2.00 - Dige 3 00 f p en ,0o „Edilh Sørensen 3,00 - G. Tidemand 12,00 - J- chael 10{>0ar p°i ~ Augusta Halberg Hansen 3,oo „ 300 - Kirstine Å Nlssen Jøker 3,00 - Frk. Johanne Nielsen 3.0 sen 2^ ow ^3,00 „^ Zinch 2,00 „ 2,00 - N. Jens Østerpå" ^ 3,oo „JaCob Dixen 5,00 „Frk, Ellen ^^no - Tora Bruun „Ejnar *00 ~Morten Stokholm 2. Vemer N^ 'oo ~P* Juhl 17,00 „E- Solkær 2,00 - Oluf Eger- Elm Knudsen^ oo° E, Hansen 3,00 „Fru Frida Simonsen 3 00 'v „ V** „W„ Mortensen 5,00 - G. Olesen 2.00 - sen 1.00 - c t J , aren Jensen 3,00 - E. Søltoft 2.00 - Børfie V- Thygesen V 1,00 ~AXGl AnderS- 2,00 „JOhS„ JeSPn 3 00 Ragoczy 1700 ! h Magda Jensen 3,00 - Fru E. NorRia Christensen 200 ^te£ndahl2.00 - Frk. Karen Christensen 5. Bloch 2,00 - Fr, N' Fokdal 2,00 - Helmer Fogedgaard 3 Zinklar ZinEW<^ o Ærø 3,00 „steen Zinklar Zinglersen 3,00 - H. G 3,00 „Kai 5.00 - A. vodder 2.00 - Jensen 2,00. ~Einer Pedersn 3,00 - J. Chr. Pedersen

Plakatfuld

Tror nogen virkelig, at der kan opnås noget som helst ved at forsyne Grønland med plakater om »misbrug« af spiritus?

Ikke desto mindre er der udskrevet en konkurrence om den bedste plakat til det land, der i forvejen kan siges at være om ikke »plakatfuld« så dog »selskabeligt overrislet«, således som en bekendt pressemand udtrykte sig i 1948, og han tilføjede: — Om vinteren drikker vi, fordi det er mørkt, og om sommeren drikker vi, når der er skib på havnen — og det er der hele tiden.

Pastor Børge Andersen har i ganske upræstelige vendinger bebrejdet os, at vi har kaldt ham blåøjet. Det er muligt, at denne karakteristik ikke er i overensstemmelse med fysiologien — i så fald beder vi undskylde — men fastholder stadigvæk, at hans spirituspolitik i Grønland er oven i købet lysblåøjet.

Professor Carsten Høegh berørte også dette meget vigtige emne i et yderst »abstrakt* foredrag. Han mente, at spørgsmålet kun kunne løses på grundlag af langvarige undersøgelser af streng videnskabelig natur.

Her er det på tide at minde om det gamle ord: Mens græsset gror, dør horsemor!

Der er kun én vej at gå, og det er at henstille, at alle, som kommer hernede fra, under enhver form afstår fra brug af spiritus, så længe de opholder sig i Grønland, og tillige gennem hele deres adfærd medvirker til at gøre det ufint at drikke.

Er der nogen, der mener, at det er for stort et »offer«, så bliv hernede, det sker der næppe så stor skade ved.

Skulle der endelig være brug for en plakat til brug for alle, der rejfer derop, kunne den passende bære indskriften: Led ikke nogen i fristelse.

Vi gentager, at vi aldrig bliver enige med pastor Andersen om metoderne, men nok om målet, og hvad der gælder spiritus, gælder også for tobak.

Bevar det lille grønlandske folk. indtil det forstår at bevare sig selv!

Der er ubegrænsede muligheder

for, at Jorden kan ernære en stedse stigende befolkningsmængde, når blot vi går over til vegetarismen — turde være konklusionen af det meget talstærke foredrag, som fhv. statskonsulent A. P. Jacobsen holdt i radioen den 1. maj. Selv med vort store kalorieforbrug og antagelig ved hjælp af noget i retning af landbrugsmæssig dyrkning af produkter til direkte ernæring ville der kunne leve 27 millioner i Danmark, sagde hr. Jacobsen, hvilket turde opfattes som en slags bekræftelse på vor ofte fremførte påstand om, at der vil kunne leve 100 millioner ved havemæssig dyrkning af det forhåndenværende areal.

Og selv om verdens befolkning fortsat skulle finde på at fordoble sig. skulle der efter statskonsulentens opfattelse ikke være nogen risiko for sult, når blot vi ikke overskred det nuværende tal 12 gange. Selvfølgelig under forudsætning af vegetarisme.

At den dyriske produktion er luksus, fremgik af, at der ved produktionen af mælk kun udnyttes 25 pet. af de kalorier, koen fortærer. Ægproduktion giver kun 10 pet igen og oksekød kun 7 pet. Den mand. der f or anger sødmælkskalve til middag, bor huske på, at denne uæstetiske lutausvare kun udnytter 7 pet. af moderdyrets foder.

S^^konsulenten troede åbenbart ikke fuldt og fast på den gamle teori om ^an ægg®th% idestoffernes ufuldkommenhed, idet han pegede på, at vegetarer jo levede fortræffeligt helt uden tilskud af dyrisk protein eller med mi e tilskud. Forbruget af fisk andrager Jorden over kun mellem 1 og 2 pet, af føden.

Der alHppvff^ en optunis*i5k tone gennem hele foredraget, men det var dog klæred^ 0%erraskelse at erfare, at folk, som kendte til sagerne, erfald ilrtl tlv!"[13]!1111861l ^ var no S^et Problem i Indien eller i hvert udnvtiprf* Tu^ Q St være de*rn^r blot de forhåndenværende ressourcer til [illegible] på hensigtsmæssig måde, hvilket jo ikke kan siges at være til gunst for de hellige køer.

Også kineserne Skulle være velnærede, selv om de også må konkurrere med 60—70 [illegible] lise m»noH °ner svin. Fra Siam kan der endog eksporteres betragtelige mængder af fødevarer.

O hv l kan dan [illegible] vf håtJr ventes ^ niuligheder i atomtiden? dette for Hr- 6 "Pro*essor Skovgaard og andre pessimister har P ihør t slet ikke Pr 38 med mtereSS€; så har de forhåbentlig fundet ud af, at de men at det ^ deT fortsat skal tænkes i de landbrugsmæssige furer.

I mant T havebrug og V€^a^e, der er fremtiden. indlæg, ^ henieender var dette ekspertforedrag en bekræftelse på de Prof Skovpa m?n"ærende blads redaktør gav i radioen i anledning ' lov a f gnX.. betF^gtninger. Så det ikke så meget, at vi ikke j*e sit foredrag pastande* S€*v professoren fik lov til at gen

Letfærdig omgang med sandheden

Første gang tofler var fren!^"3 ^arsens og Erlk Bachs udsendelse om Sovs og [illegible] to ingredienser [illegible] paviste v.» at titlen var falsk varebetegnelse, lovtaler or sanp0 *^ endog meget beskeden tilværelse ved siden • r, der mærkeligt nok p k bleV ttld*ll dlverse dcl<> af dlverSC d o dC X

Ikke desto mi!!i [illegible] betegnelsen mad for mennesker. endelsen svunget si ^ Henr,k Haarløv i sin »anmeldelse« af gen Inderligt fornøiPii0 °P lll følgerKje: trods dets så uappetitlige ti e spisevaner gennemlider og V,lllge ^øre billede Sovs og kartofler °m

Der [illegible] lerne l å Uendell S langt mellem kødklumperne i al sovsen og l<,rl

Lad være, at det sid Programmet som helh^T U d^rud skal l Va?re i overført betydning °/* forfattere kan om gås [illegible] et som et eksempel på. ^

Den første udsendelse v-, o8 kends Serninger på meget letsindig blive gentaget. [illegible] en skændsel, og den bliver ikke bed

Udpluk fra »Politikemi

Er københavnerne naive?

Når jeg har foreslået hospitalstaksterne sat op fra den 1,20 kr., som de blev fastsat til under Frederik VII. til 6 kn er det *ke alene for at skaffe Københavns kommune en naturlig indtægt i stedet for utaalelige skatter, men ogsd *for at mildne den uretfærdighed at alle de borgere, der ved en sund levevis holder sig raske, skal beskattes .etotra* fordi storrygere, drankere, frådsere og navnlig vilde ^o^kanter beslaglægger pladser på vore hospitaler til en pris, de ikke engang kan [illegible] ma en or hjemme.

Alle mot ortrafikanter bør forsikre sig så højt, at de kan betale, hvad deres kørsel kan komme til at koste det offentlige, dem ^K- og deres eventuelle ofre i trafikken, når de selv og ofrene skal behandles på hospitalerne. Det problem havde man ikke på Frederik VII s tid, men i dag betyder det mere, end mange tror.

Hvis det ikke var så fristende billigt at ligge på hospital, v,lle mangelen på hospitalspladser måske også blive mindre, så der ikke blev sa lang ventetid for de virkelig syge.

Vi københavnere er virkelig ikke mere naive end landets øvrige borgere, selv om de, der for tiden styrer vor by (bl.a. mange jyder), lader til at tro det. Vi véd udmærket godt, at alt det politikerne forærer os. har de først tvunget os til selv at betale, og dertil må vi betale både politikerne og administrationen for først at tage vore penge og så uddele em gen.

De fleste københavnere er bare alt for skikkelige, ellers ville de være retsstatsfolk. *Gudrun Bjomer.*

Politiken, der bringer dette indlæg, tilføjer følgende:

Vi skal ikke knytte yderligere kommentarer *til* froken Gudrun Bjørners meget særprægede synspunkter, men blot nøjes med at henvise til den karakteristik, frøken Bjorner giver af hospitalspatienter som værende »storrygere«, »drankere«, »frådsere« og »vilde motortrafikanter«.

Mælkebøtters foderværdi

På vedvarende græsgange kan der ofte være store mængder af mælkebøtter Da sagkundskaben har haft forskellige meninger om deres foderværdi. foretog agr. lie. Arnold Kivimae fra den svenske landbohøjskole sidste sommer nogle undersøgelser.

Han konstaterede en torstofprocent på 14 og et karotinindhold på hojde med lucernens og rødkløverens for knopsætning. Det gælder også indholdet af protein, der udgør 23 pet. af tørstoffet i mælkebøtter.

Det er en almindelig iagttagelse, at køerne gerne æder mælkebøtterne forst på sommeren, men siden vrager dem. Forklaringen er måske, at sukkerindholdet i planterne er højt i begyndelsen af vækstsæsonen, men siden falder stærkt, mener det svenske tidsskrift »Ladugården«. Kivimae har regnet ud, at der skal 7 kg friske mælkebøtter til en foderenhed.

(LIK),

Ret skal være ret

Det hænder sig, om end sjældent, at vort udklipsbureau finder artikler, hvori ordet vegetarisme forekommer uden at det er V. T., der er k[illegible]l en. Vi har således fået et længere, illustreret interview med et ægtepar, d[illegible]er k om m er for skade a[illegible]t nævne ordet, hvilket giver skribenten anlednin[illegible] omme nærm®re ind på sagen, for »vegetarer regnes jo i almindelighed for at være lidt underlige«.

n at en

uf^kLmethed me<iarbejder 61 St0rt blad kan tmade Sig en Såd3n

Og for at [illegible] at vegetarismen ikke har gjort dem overmodtagelige

for [illegible] er^ærer de beredvilligt, at der skam ikke er spor af

underligt i^et"

»Vi er i

Min knno^8 vé Setarer af forst og fremmest sundhedsmæssige grunde,

være at an sim Pelthen ikke lide kød. og så mener vi, at man bor lade

02 se kød ^ eti8ke og æstetisk e grunde. For øvrigt er der færre

vet mprp' r, er SpiSer kød, af den grund, at det er for dyrt, og man er ble-

Pi crv» g m>V Q War 0Ver grønsagernes sundhedsmæssige værdi.«

fruen innf" 13 ^ om, hvorvidt al t nu var lutter idyl i ægteskabet, måtte

ryeer mme ^ der Var een ting* der irriterede hende, idet manden

ger oe so orS^en sin Pihe. »Det er ikke godt for mig, der syn-

Ossa prTf l >e f*Vryger, men 3eg er efterhånden galvaniseret.«

kiærer fr husmoder har været underkastet et interview. Hun er-

ens smil !] L >3t der er en forbindelse mellem frugt og grønsager og

og 2odt +ii S Umør, For kun mange grønsager får en til at føle sig ras k

og hy22elip aS, er* glad og om Sængelig og har lyst til at være hjælpsom

forhold«™? oVerfor sine medmennesker. Min erfaring er, at der ei en

Et fortr ff'^ forbin<3else mellem kosten og den sjælelige balance.«

siden hun l e gt resulta t i betragtning af, at det kun er halvande t år

men oesA f ^ Sine s Pisevaner om tU stor glæde ikke alene for sig se lv,

I sin PiJT on øvrige husstand samt de talrige gæster.

vaeldendp * oVGr rosultate t havde hun inviteret pressen til et o\ er-

f J b e r svet måtte n d e af liflige vegetariske retter En

fortæffelig reklame.

Måtte mange f0lge eksemplet!

God mand?

Polit 's gsid a, fore-

stiUend^sk^Rom 6 bragte d6n maj et postkort ude fra Euro fhoved-

vejskryds. S3mt €n Vespa" dreng i fuldt stop foran et

Indsenderen der d611 oVerstørrelse af et

°PP* på stekke^l Rome f mandfolk, der troner højst

når han anbring o. or en god mand. Det kan han umul g t være,

kun Ca nt ^ 2 T V På — - We - i tilgift ti. en o P P * - « ^

tilbagestående Som l hvert fald på visse områder rm l

Og hvad vi r

han ikke har^ul^61^, man den, der skriver, kan heller ikke v s re ^ n J |

andre, der ser billen f* dyrpla geri et — og det samme gælder vel o„ •

t uden at harmes.

Højt at flyve

Som man vil erindre, bragte B. T. for år og dag siden en artikel gående ud på, at piloter ikke måtte leve vegetarisk, da dette iflg. den mystiske hollænder, som skulle have givet anledning til artiklen, skulle nedsætte reaktionsevnen, med meget mere.

Vi har forsøgt at efterlyse hollænderen for at erfare noget nærmere om hans kilder, men til dato er det ikke lykkedes for fru Kooijtmanns at opspore fænomenet, så vi er tilbøjelige til at opfatte det hele som en mystifikation — en avisand.

Det er derimod næppe nogen spøgefuldhed, når et blad, aer hedder »Flyvevaabnet«, bringer en længere artikel, der klart påpeger tobakkens indflydelse på såvel reaktionsevne som evne til at tåle store højder.

Vi tillader os at citere efter Dagens Nyheder:

Piloter må helst ikke være storrygere. Det fremgår af en interessant artikel i det sidste nummer af »Flyvevaabnet« — det danske flyvevåbens blad, der fastslår, at de øjeblikkelige virkninger af tobaksrygning kan frembyde problemer for aktive piloter med hensyn til effektivitet og sikkerhed.

Vor tids piloter flyver hurtigere, længere og højere end nogensinde for, og kravene til fremtidens piloter vil være stadig stigende. I et moderne luftfartøj må pilotens fysik og opfattelse arbejde under omstændigheder. der ikke levner plads for den uegnede, skriver bladet.

Tag for eksempel synet. En pilot, der flyver et moderne jetluftfartøj, må have opfattet alt klart og præcist endnu mens det er langt borte. Der er ikke tid til at se mere end een gang — hurtigheden i tankevirksomheden er baseret på hurtigheden i opfattelsen. Kommer en pilot op i store højder, opstår der iltmangel, som dog afhjælpes ad teknisk vej. Men selv med iltmaske kan der opstå vanskeligheder. På grund af det lave atmosfæriske tryk i store højder kan ilten fra masken ikke tilføres blodet i så store mængder, som piloten er vant til på jorden. Hans modstandskraft og reaktionsevne svækkes — og en fysik, der ikke er i orden, kan ikke gå en sådan udfordring af elementerne i møde. Tobaksrygningen kan mere end almindeligt kendt nedsætte evnen til at flyve, skriver bladet og kommer med nogle eksempler, der viser tobakkens og især cigaretternes indflydelse.

Hvis man ryger 20—30 cigaretter om dagen, mættes i gennemsnit 4—8 pet. af hæmoglobinet — hos nogle endda 10 pet. Hæmoglobinet, pigmentet i de røde blodlegemer, forbinder sig normalt med ilten i lungerne og transporterer den til cellevævet, men uheldigvis optager hæmoglobinet også kulilte — hvoraf der skabes betydelige mængder ved rygning — på samme måde. Når kulilte og ilt kæmper om pladsen 1 hæmoglobinmolekylerne, er der 210 odds mod 1 for, at kulilte vinder. Resultatet bliver iltmangel i organismen, og virkningen ligner den. der opstår ved iltmangel i store højder. Yderligere kan der opstå en kombination af de to faktorer — en pilot, der flyver lavt, kan med 10 pet s mæthed i blodet på grund af kulilte fra tobak optræde, som om han

led af iltmangel, der svarer til en højde på 12.000 fod (4000 meter). Hvis han flyver i 10.000 fod, vil virkningen af de kombinerede faktorer svare til en højde på 15000 fod. Flyvemedicinske undersøgelser viser, at piloter, der kunne tåle højder indtil 21.000 fod på dage, hvor de havde forsaget tobakken — kun var i stand til at nå op til 16.000 fod, hvis de havde røget stærkt før prøven.

Tobaksrygning har en anselig indflydelse på evnen til at se i svag belysning, noget, der naturligvis er af interesse for natflyvning. Man har gjort mange forsøg for at undersøge tobakkens indflydelse på nattesynet. En pilots reaktion paa forandringer af skæret af lys for og efter rygningen af tre cigaretter i træk er blevet undersøgt. Kulilten i blodet blev forøget med 1* pet. Synsevnen svækkedes for hver cigaret — det vil sige, at man måtte gøre lyset kraftigere, for at piloten kunne se det. Den totale virkning af tre cigaretter svarer til virkningen af høj" den 8C00 fod.

Blandt piloter repræsenterer den mulige forringelse af synet og den eventuelle svækkede modstandskraft over for højdepåvirkninger en erhvervsmæssig risiko. Det vil derfor være klogt for piloter at undgå overmaadig brug af tobak — ikke blot for at forlænge deres karriere, men også for at opretholde en høj flyvestandard, slutter artiklen i »Flyvevaabnet«.

Kemisk husdyrbrug

På dansk agrar grund er der omtrent lige så store mængder af halm som stå, anfwerne, men mens sidstnævnte kan gå direkte i svinenes store Så er det anderledes med halmen, der agtes sal.n" jdet i aeeri går op lild og røg li* ubodelig skade for **humusm**

m^Rhalman imidler tld fundet ud af, at såfremt denne halm "^at resten W- natnumlud i et døgn, opløses der så meget af træs o^ atter skvU U nytles af køer. Men da denne lud er meget giftig. jet kan blive ^ halmen med så store mængder, at det her ffenlnge vandloh K, # vanskeligt ikke at forurene vore få og smu ning jet iand som ^. metoden da også hidtil har fået størst betyd

Selv dpn°f i der disponerer over mere vand. (derfor væresærlieh halm reagerer endnu alkalisk og s u ^ foder- til hvis frem n? 10 neulralisation af det stærkt syreholdige st«-erko uorganlske syrer"8 ^ Som bekendt anvendes store mængder «

I forvejen anvend8 der oes^ store mængder af mlneral7!!moner ofl rtng afdyr f n r slet lkke at tale om syntetiske vitaminer, ho antibiotika.

Når dertil kon^?« hvori de anbrin ge dyr overhovedet ikke forlade jør d bringes til slagtning ku* efter fødselen (kunstig insemin:it?lcm hu*dy^ °2 maskiner Df f vender ikke så få lighedspunkter me an9cr »ophugning« aj l ^ under, at de såkaldte dyreværnsfolk disse udslidt maskiner som noget selvfølgeligt-

Naturlægen skal helt holde op

Højesteret har talt

Den tyske naturlæge og fhv. barber Karl Friedrich Franck mistede ved højesteret for stedse sin adgang til at praktisere. Han har tre ganse haft domme for overtrædelse af lægeloven, idet han har taget patienter i kur og udsal dem for påviselig fare.

Den sidste sag gik ud på. at han havde behandlet en knap etarig dreng for polio og derved hindret barnet i at få den rette behandling på hospital. Barnets moder havde lige mistet sin mand af polio og havde en indgroet mistillid til lægerne.

Ved underretten fik Franck 60 dages hæfte. Landsretten i Viborg nedsatte straffen til 20 dage. men højesteret satte på ny straffen til 60 dage. Samtidig fik han pålæg om helt at afholde sig fra at tage syge i kur.

Musetyfus

har som bekendt ikke andet med mus at gøre. end at videnskabsmænd anvender disse dyr, når de ønsker at konstatere, om det er netop den salmonella-bakterie, der fremkalder de ubehagelige symptomer, man har for sig.

Efter at Sverrig i et par år har kunnet rose sig af uhyggelige epidemier med adskillige dødsfald, har vi nu også herhjemme fået kærligheden at fole. idet f. eks. Blegdamshospitalet til tider har haft over 100 patienter. At sygdommen er yderst ubehagelig er der ingen tvivl om. især når den rammer et meget stort antal personer, som tilfældet var på hospitalet i Nykøbing S.

Stadslæge, frk. E. Ammundsen har i anledning af epidemien udtalt, at den slags næppe kan undgås i moderne industrialiserede samfund, eftersom et enkelt inficeret æg, der blandes op i meget store partier af fødemidler, formår at smitte mennesker i tusindvis, medens samme æg mjske kun forårsagede sygdom hos det enkelte individ, der spiste det. Og kontrollere det enkelte æg på forhånd kan man jo ikke.

Så ved vi det.

Molybdæn og C-vitamin

At planterne blandt mange andre stoffere også skulle bruge molybdæn. blev først klarlagt for ganske få år siden, og det første »hjemlige- tilfælde af misvækst, som skyldtes molybdænmangel, påvistes for ca. *4* år siden i Grønland.

Nu viser det sig. at også gartnerier i hovedstadens nærhed kan opvise de samme symptomer i blomkål, hvor de imidlertid kan bringes til at forsvinde ved påsprojtning med en anelse molybdæn.

Iflg. Gartner-Tidende spiller molybdænet en rolle ved omdanne Ncn af nitrat samt en hel del andre processer i planten. Indholdet af C-vitamin falder således stærkt, når der er mangel på molybdæn.

Der er åbenbart endnu en hel del. der trænger til afklaring vedrørende såvel planternes som vor egen ernæring.

Plantesygdomme og skadedyr

>piller en meget storre rolle for de amerikanske landmænd end (or de europæiske. Der regnes med, at plantesygdomme forvolder tab på ca H milliarder kroner om året og skadedyrene et tab på 28 milliarder kroner Den voldsomme hærgen, der har fundet sted i de sidste menneskealdre, skyldes påfaldende ofte indslæbning af skadedyr eller plantesygdomme fra Europa og andre verdensdele. Derfor er der udviklet en mønstergjldig karantænetjeneste.

Kartoffelskimmel er en yderst alvorlig sygdom i de ostlige USA. Den holdes dog nede ved 10—15 sprøjtninger i løbet af sæsonen, så tabene anses for ringe i praksis. Herhjemme overkommes sjældent at foretage mere end 1—2 sprøjtninger. Store væd^emæn 800—1500 1 pr. ha, er også bemærkelsesværdige ved så h}PP'£ ninger som derovre.

Det er ofte de amerikanske landmænd selv, der ma an. riellet til bekæmpelsen af skadedyr og plantesygdomme. tioner ikke spiller nogen særlig rolle de fleste steder i

Det gør derimod flyvemaskinen. På ca. 2000 6000 flyvemaskiner, og mange landmænd har selv ening »De flyvende landmænd — hvor at man har mindst én flyvemaskine — talte ca. 3

Man ved en del om dyr

Ved behandling med antibiotika ændres vom cg den mulighed foreligger, at måde, at tiaminsyntesen i vommen aftager me for et mindre indhold i muskulaturen.

I et forsøg med lam har der været anven pr. kg kraftfoder. Dyrene er slagtet ved on a udtaget forskellige muskelprøver fra 48

Forsøgene viste ingen sammenhæng og tiamin/nikotinsyre-indholdet i mus u a fikante variationer i tiamin- og nikotinsyr de forskellige dyr inden for samme be an man, at lårmuskulaturen havde et højere turen fra andre organer.

Spiritus-salget næsten fordoblet i

Lempelserne i spiritussalget i Sverige delse paa salget, hvilket fremgik af de

I oktobers første halvdel steg det til 51,7 millioner kronor mod 33,9 Når man fraregner øl. viser salget en s i. de tre største byer, Stockholm, Göteborg 42, 27 og 22 pet., for det øvrige land 31 P<^

Hypofyseoperationer og kræft

Hvordan kan det nu være, at bortoperation af den lille koglekirtel, der ligger gemt dybt under hjernemassen, kan bringe visse ondartede svulster til at svinde?

Der må åbenbart være noget galt med legemets hormonbalance .og den tanke skulle ikke ligge fjern, at manglende balance kan stå i forbindelse med brist i ernæringen. Man véd dog vist, at det ofte drejer s,g om yderst små mængder af visse stoffer, som er nodvendige for, at legemet kan danne de ofte komplicerede hormoner og fermenter.

Human-Etisk

I Norge er der stiftet et Human-Etisk Forbund, der skal være ,e organ for mennesker, der vil arbejde for at løse område på grundlag af rationel tænkning og videnskabelig « uafhængig af religiøs eller metafysisk dogmatik« Allerede fra starten har tilslutningen til det nye forbund været overvældende

Afholdshotellet - Vegetarisk kokken
Værelser, enk. 6 kr., dobb. 12 kr. Ingen drikkepenge. Telefon 2 77 25. Nørre Allé 30, Århus.

Ny udgave af succesbogen med Skodsborgs veg. retter

SUND MAD *skaber*
SUNDE HJEM...

En uundværlig vejledning om frugt og gronsagers anvendelse i den daglige husholdning.

Da *Sund mad skaber sunde hjem.* skrevet af Skodsborgs tldl. kokkenchef Nora Thomsen, kom frem, fik den en begejstret modtagelse af presse og publikum, og blev pi kork tid udsolgt I et kæmpeoplag. Den efterspurgte bog foreligger nu I ny revlderet udgave • mere aktuel end nogen sinde. - Prisen er kun kr. 15,- Se den hos Deres boghandler.

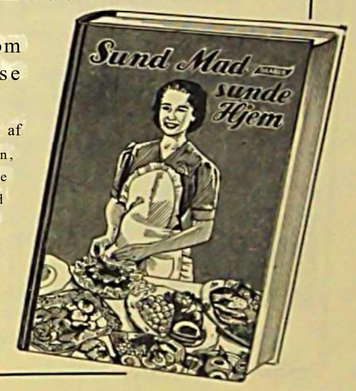

DANSKE HJEMS FORLAG

Foreningen til Værn for Værgeløse Dyr

opretholder i samarbejde med politimyndighederne et dyreinternat for hjemløse dyr. Modtager og undersøger dyrplagerianmeldelser. Årskontingent 5 kr., medlemsbladet »Dyrets Værn« tilsendes medlemmerne gratis.

Indmeldelser modtages af internatet, Islevdalvej 85, Brh., Islebro 695.

¥

A

Man kan leve af grønsager

- men *ikke uden!*

HlllimillllllllllimillllMllMllHllMllllllllllMllllllllllllllllll

Skodsborg produkter!

De kan altid være sikker på de bedste varer, når De vælger Skodsborg produkter

De anbefales: Skodsborg corn flakes - granola - Skodsborg kaffeerstatning - æbleblade-te - glutenola - carno - bonnesteg - linsepostej - veg. leverpostej - veg. fiskebudding - linser i brun sauce - sojabønner i bouillon - nuttolene - protose. Kiks: Grahams, havre, vanille og nødde. Skodsborg lyn sauce pulver: På to minuter kan man fremstille en sundhedsmæssig, delikat brun sauce. Skriv efter vareliste! Spørg efter vore varer hos Deres handlende.

Den Sanitære Fødevarefabrik
Baldersgade 14. Kbhvn. N., TAga 289

Gør S&ctas indkøb i „KONSUM"

Alt for vegetarer, specielt råkost.

Altid friske grøntsager og udsøgte frugter til billigste priser.

Endvidere alt i kolonial, kaffe, konserves, smør og æg direkte fra landet.

Aflæg forretningen et besøg - ingen købetvang - eller ring Hl os.

Vi sender varer over hele byen, og vi garanterer Dem hurtig og høflig ekspedition.

».KONSUM⁴«
* CHR_ PE°ERSEN

Tf.ll I
una 2502 . Rolighedsvej 9 . Kobenhavn . Telf. Luna 2502

Søger Ile Jivile

og afspænding under rolige forhold, da er KOSMOS FERIEHJEM på Billingen i Sydsverige det rette sted for Deres ferie. Biologisk vegetarkost. Rytmisk gymnastik. Foredrag over Martinus' åndsvidenskab. Pensionspris 10—13 svenske kroner. Adresse: Varnhem.

Maanedens fagbog:

Vald. Hansen:
Græsplæner.
Pris 5.85.
kan bestilles I enhter boghandel

Aim. dansk Gartnerforenings Bogforlag,
Anker Heegaardsgade 2.
København V.

PROVINSENS

største specialforretning for *RAKOST, VEGETARKOST, REFORM - KOST, URTETHE* m. m. klarer Deres indkøbsproblem ved vore daglige forsendelser over hele landet.

Franco bestillingskort og gratis opskrifter og brochurer tilsendes gerne på forlangende.

Ern^t Hanson
etmbl. 1877

Nørregade 28 . ODENSE . Tlf. 242

RÅSTRUP KURSTED
(ved Christiansminde, Svendborg)

modtager gæster til ferie, hvile og behandling

Anna Ullerup Haahr - Svend.bg. 755

Svensk Lini
holder maven *i orden*

Regel mærfig afføring opnaas nu uden brug af afføringsmidler veo hjælp af det nye svenske præparat LlnJ som er et af hørfrø og laktose præpareret næringsmiddel der regulerer paa naturlig maade

^ Lint har en vidunder- Hg virkning paa ma- *ver.* der ^riller. og er let at tage- I spiseskefuld af pulveret et glas varmt vand om morgenen Kan »gsaa strøs paa tyk- nælk *Iler tilsættes grød salater, desserter etc. - Svensk Lin' n.i* materialister og I spe- Jaifnrretninger eller bestilles dlrekte (gerne frimærker) hos generalagentur fo** Hanmark F. F Gøn- *Ret & Co.*. EvanstoneveJ 12. Kobenhavn-Hellerup tlf Rwang 9112
Pris pr karton kr 3.85

Fås også I Råkostdepotet

SKODSBORG BADESANATORIUM

Fysisk-diætetisk kuranstalt
med medicinsk klinik.

Behandling af reumatlske lidelser, sygdomme i mave og tarm, stofskifte, hjerte og nervesystem m. m.

Fori, prospekt. Tlf. Skodsb. 200

Dansk Vegetarisk Foranujj

litteratur

C. V. Phil:: **„Hvad moderos barn bor spise".....^**

Kostplan for en uge med opskrifter flifl

Portofrit - betaling Ian sendes **i frimærker.**

Lær esperanto,

det andet sprog for alle. Let at lære, udbredt over hele Jorden. I Danmark afdelinger i de fleste byer. Komplet korrespondancekursus 10.- kr. Nærmere oplysninger hos

Esperantistforeningen for *Danmark,*

Knud Aa. Andersen. Onsild.

Skodsborg Restauranten

er stedet, hvor Deres sundhed opbygges *genn*em vegetarisk mad

råkost — diæter

Frokost - m, idag, f, cdag ir*l

Aben manda©^—19

kl. 1

Lukket lørdag

Telefon £-4

St. Kongensgade 30—

Det *ny*

»Sol og Sundhed«

Det kendte danske nudistblad er nu betydeligt forbedret — og De bor sikre Dem et prøvenummer. Kr 1.50 (frimærker).

SOL OG SUNDHED,
Dynkarken2 . Århus

ALT TIL ^

rdk-os. - *c«*ta*ost* *" „ f

Kompos,dyrket frug

Central 62

Råkostdepotet

Gothersgade 129
København K.

Vegetarer på Fyn!

TORVEGADES OSTEHUS
flyttet til OVERGADE 22.
Husk venligst
OVERGADES OSTEIIUS
tlf. Odense 883

Kob ojj anvend foreningmia mærkater. De j j pa*l*er à 30 stk. for 1 Ur. portofrit. Foreningens emblem (.A*e*ó ,n&ien") ^an igen købes A 2,BO Ur. Frimærker kan modtages som beta ing.

FOLKEBLADETS BOGTRYKKERI — RINGSTED